

KOMPLETTERANDE INSTRUKTIONER GÄLLANDE MÄTNING AV RUNDVIRKE

INNEHÅLL

Detta cirkulär är ett komplement till nationella instruktionerna för virkesmätning och VMK:s tillämpningsanvisningar gällande massaved, barrsågtimmer samt bränsleved och därtill hörande tillämpningsanvisningar. I cirkuläret, eller dokument som det hänvisar till, återfinns de tillägg och avvikelser som generellt avtalats mellan parterna inom VMF Nord.

ALLMÄNNA LEVERANSBESTÄMMELSER

Leveranstid

Om så avtalats besiktigas den aktuella leveransen innan mätning (vid travmätning) respektive innan den lossas från fordonet (vid stockmätning). Därvid undersöks virkets färskhet.

Detta avtal uttrycks i K-cirkulär, och skall reglera i vilken omfattning och rent praktiskt var besiktningen skall utföras. Vid färskhetsbesiktning tillämpas nedanstående bestämmelser.

Timmer som upparbetats under tiden 1/9 - 31/5 skall levereras senast 15/6 såvida ej annat avtalats. Sommaravverkat sågtimmer hugget 1/6 - 31/8 skall levereras inom två veckor efter avverkningstillfället. Mottagning av äldre virke förutsätter lokal överenskommelse.

Barr och lövmassaved som upparbetats under tiden 1/9 - 31/5 skall levereras senast 15/7. Levereras veden senare registreras den som *ej färsk massaved*. Sommaravverkad barr- och lövmassaved huggen 1/6 - 31/8 skall levereras inom sex veckor från avverkningstillfället. Levereras veden senare registreras den som *ej färsk massaved*.

All granmassaved som upparbetats under tiden 1/10 - 31/3 skall levereras senast 30/4 och ved avverkad 1/4- 30/9 senast tre veckor efter avverkning. Mottagning av äldre ved förutsätter lokal överenskommelse.

Särskilda hänsynsregler

- Stock, som nedsotats av avgasrör eller har ficka eller skylt fastsatt med häftklammer är leveransgill.
- Kvalitetsbestämning sker utan hänsyn till lagringsskador och tekniska skador, som uppstått efter det att virket avlämnats på mätplatsen.

Mätning svägran vid bildmätning

Vid bildmätning ska mätning svägrad last alltid avvisas från mätplatsen.

VOLYMMÄTNING

Travmätning

I de fall virkesordern vid travmätning samt bedömning av travvolym anger att det inte skall tas ut några stickprov, skall alltid ett av våra kontrollkollektiv nyttjas där särskilda kontrolltravar lottas ut. Se vidare *Cirkulär C 03*.

Stockmätning

Vid stockmätning tillämpas

- Toppmätning av timmer. Volym i m³f fastställs med omräkningstal enligt *Cirkulär A 07*.
- Topprotmätning av massaved och bränsleved.

Regler för topp- och topprotmätning finns förutom i riksinstruktionen ”Mätning av stocks volym under bark” också i sammanfattad form i *Rutin 6-07*.

MÄTNINGSINSTRUKTION FÖR BARRSÅGTIMMER AV GRAN OCH TALL

Bedömning av avverkningskada samt blånad

Bedömning av avverkningskade- samt blånadsklass utförs på leveransnivå per redovisningsnummer om parterna så avtalat och då i enlighet med Nationella instruktioner för virkesmätning ”Kvalitetsbestämning av sågtimmer av tall och gran. I de fall parterna inte avtalat om att detta skall beaktas, anges avverkningskade- respektive blånadsklass 0 (noll).

Rapportering av vissa fel vid mottagningsmätning och stockmätning av sågtimmer

Vid mätning skall återrapportering ske av nedan förtecknade fel (a-d). För att detta skall kunna göras måste distriktchef VMF Nord meddelas om e-postadress(er) som rapportering ska göras till. Så långt möjligt, bör det överenskommas om en enda personneutral e-postadress per uppdragsgivarföretag för VMFs rapportering (Exempel: Avvikelse rapport@Skogsföretaget.se) Avvikelse rapportering skall ske via SDCs rapporteringsverktyg.

- Otillåten längd
- Otillåten diameter
- Stockar med tillredningsfel som medför vrakning.
- De fall förevisad eller uppgiven virkesorder inte överensstämmer med virkets märkning.

För felen a - c gäller att rapportering skall ske om en leverans innehåller minst 5 stockar med endera ovan uppräknade fel. Exempelvis måste det finnas minst fem stockar med otillåten längd för att de ska rapporteras. Om det är tre stockar med otillåten längd och tre med otillåten diameter i samma parti föranleder det ingen rapport.

För vidare instruktioner gällande rapportering se *Rutin 6-03*.

Dimensionsbestämmelser

Min diam: 100 mm to ub.

Max diam: 600 mm ub (största mått på stocken). Stockar grövre än 600 mm vrakas. För tall kvalitetsklass 2 är max diametern 219 mm to ub.

Min längd: 280 cm. Vid bedömning av utbytesförlust på grund av krök är minsta leveransgilla utbyteslängd på stocken 280 cm.

Max längd: 580 cm.

Kvalitetsbestämmelser

Min kval: Klass 2 för gran och klass 4 för tall.

Dessutom gäller följande bestämmelser för NK-timmer (klass 8):

- Min. utbyteslängd: 250 cm
- Max. utbytesförlust: 150 cm
- I övrigt kvalitetskrav enligt gran klass 2 respektive tall klass 4.

MÄTNINGSINSTRUKTION FÖR MASSAVED

Sortiment

Barmassaved

I barmassaved tillåts alla barrträdslag. Begränsningar av vilka trädslag som tillåts får förekomma, men ska då uttryckas i K-cirkulär. Lärk behandlas som tall. Vid stockmätning registreras lärk med trädslagskod A.

Delsortimentet *lagringsrötad barmassaved* är en leveransgill kvalitetsklass i sortimentet. Se nedan under kvalitetsbestämmelser. Vid mottagningsmätningen bedöms dess andel av totalt leveransgill volym.

Till lagringsrötad massaved hänförs virke från torra träd. För att skilja på lagringsrötad massaved och virke från torra träd registreras det senare vid stockmätning med sortimentskod 14 (= *ej färsk massaved*). Som sort 14 registreras även lagringsrötad massaved från torra träd.

All granmassaved

Endast gran. Andra trädslag är vrak. Ej heller tillåts torrgran eller lagringsrötad gran. Avdrag görs för skogsröta hos leveransgilla stockar. Granmassaved registreras antingen med sortimentskod 102 - Granmassaved eller 152 - Färsk Frisk Granmassaved (FFG).

Lövmassaved

Lövmassaved består av björk, asp, al, sälg och övriga lövträdslag. Massaveden levereras normalt i blandning. Vid inmätningen sker fördelning på björk, asp, och övrigt löv.

Delsortimentet *lagringsrötad lövmassaved* är ej leveransgill.

Fördelning av ingående delsortiment

Vid mottagningsmätning fördelas ingående delsortiment enligt nedanstående.

Fördelningsnyckel	Sortiment	Fält 1	Fält 2	Fält 3	Fält 4	Fält 5
3	Barmassaved	Se A.	Gran	Contorta	Se B.	Se C.
3	FFG		Gran			
7	Lövmassaved	Björk	Asp	Övr. löv		Se D.
9	Sågtimmer	Tallmav.	Granmav.		Talltim.	Grantim.

A: Alla leveransgilla barrträdslag utom gran och contorta

B: Lagringsrötad barmassaved

C: Ej färsk barmassaved

D: Ej färsk lövmassaved.

Rapportering av vissa fel vid mottagningsmätning

Vid mätning skall återrapportering ske av orsak enligt nedan. För att detta skall kunna genomföras måste berörd distriktschef på VMF Nord meddelas om e-postadress(er) till vilka rapportering skall ske. Så långt möjligt, bör det överenskommas om en enda personneutral e-postadress per uppdragsgivarföretag för VMFs rapportering (Exempel: Avvikelserapport@Skogsforetaget.se). Avvikelserapportering skall ske via SCSs rapporteringsverktyg.

- De fall förevisad eller uppgiven virkesorder inte överensstämmer med virkets märkning.

Dimensionsbestämmelser

Följande dimensionsregler gäller avseende vrakning och kortning:

<u>Diameter</u>	<u>Längd</u>	<u>Åtgärd</u>
< 50 mm	Vid min. längd	Vrakas. Min. redovisn.bar diameter är 30 mm
	< min. längd	Vrakas. Min. redovisn.bar diameter är 30 mm
	> max. längd	Vrakas. Min. redovisn.bar diameter är 30 mm
< 50 mm	Håller leveransgill bruttolängd	Kortas. Standel < 50 mm redovisas inte
< 50 mm	Vid 150 cm	Är avverkningsavfall, redovisas inte
50 mm och grövre	Mellan 100 cm och min. längd	Vrakas

Kvalitetsbestämmelser

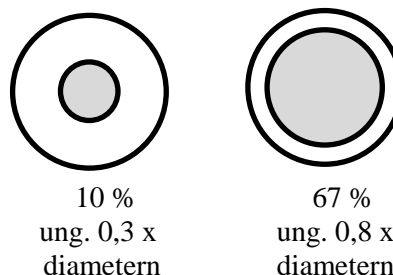
Lagringsröta

Lagringsröta tolereras i barr- och lövmassaved intill 1/10 av tvärsnittet 15 cm innanför stockända. Stock med lagringsröta mellan 1/10 och 1/3 av tvärsnittet är leveransgill i delsortimentet *lagringsrötad barmassaved*.

Skogsröta

Högsta tillåtna andel skogsröta i någon ändyta är för

- *all granmassaved* 10 %
- *barmassaved* 67 %
- *lövmassaved* 67 %.

Bestämning av rötförekomst och vrakandel i trave skall utföras enligt **Rutin 6-05**.

Rapportering av sågbara stockar vid stockmätning av massavedstickprov

Vid stockmätning av massavedstickprov skall stockar som enligt **VMF Nords allmänna mättningsbestämmelser** klarar kraven för sortiment sågtimmer registreras såsom sortiment 16 men utan angivelse av kvalitetsklass. Således registreras dessa stockar med kvalitetsklass "0".

Minsta toppdiameter för dessa sågbara massavedstockar är 120 mm ub. Minsta längd är 340 cm. Stock skall i dessa sammanhang aldrig åsättas diameternedsättning då stickprovstraven enligt noggrann mätning i så fall skulle redovisas med felaktig volym.

Avvikelser från denna instruktion i form av K-cirkulär tillåts inte.

Denna registrering skall ej utföras på sågbara massavedstockar ur stickprov i kollektiv gällande importvirke eller virke från terminaler där veden sammanblandats, och vars ursprung inte längre går att bestämma.

MÄTNINGSINSTRUKTION FÖR BRÄNSLEVED

Vid stockmätning av stickprov skall stockarna registreras som sortiment 50.

Vrakstockar

Vrakstockar som medföljer virkesleverans mäts, såvida inte leverantören avskiljer vraket senast vid mättillfället.

NATIONELLA INSTRUKTIONER SAMT TILLÄMPNINGSANVISNINGAR VILKA CIRKULÄRET KOMPLETTERAR

Ref. till följande "Nationella instruktioner för virkesmätning":

- *"Travmätning av rundvirke"*
- *"Mätning av stocks volym under bark"*
- *"Kvalitetsbestämning av sågtimmer av tall och gran"*
- *"Kvalitetsbestämning av massaved"*
- *"Kvalitetsbestämning av trädbränslen"*

Ref. också till följande av VMKs tillämpningsanvisningar:

- *"Mätninginstruktion för travmätning av rundvirke"*
- *"Mätning av stocks volym under bark"*
- *"Mätninginstruktion för kvalitetsbestämning av sågtimmer av tall och gran"*
- *"Mätninginstruktion för kvalitetsbestämning av massaved"*

VMF Nord ek för

Torbjörn Näslund